

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał: dla odbierających w samym Lwowie 4 zł. 48 kr., za pocztamię lwowskim 5 zł. 12 kr., na wszelkich innych pocztaniach 5 złr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w półkolumnie (drukem garnont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego ile na zwyczajny druk obrachowane nięć się zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 27.

3. marca 1842.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Stany Zjednoczone Ameryki pół.: Wniosek o rozwiązaniu unii. — Bliższe szczegóły o rozruchach w Cincinnati.

Portugalia: O powstaniu chartystowskim.
Hiszpania: Pogłoska o spisku Krystynistów i Karlistów. — O wypadkach w Portugalii.

Anglija: Obrady parlamentowe o ustawach zbożowych. — Demonstracyje przeciw tymże ustawom. — O niewolnikach na okręcie *Creole*.

Francyja: O kolejach żelaznych. — Pogłoska o spisku karlistowskim. — Zaprowadzenie konstytucyi Dom Pedra w Lizbonie.

Państwo Papięzkie.

Turcyja.

Grecyja.

Nowiny Lwowskie.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Sanok. Tarnopol. — Biała.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Nowy-Jork d. 31. stycznia. John Quincy Adams, były prezydent Stanów Zjednoczonych, przedłożył izbie reprezentantów petycyję z państwa Massachusetts, zawierającą wniosek do rozwiązania unii, gdyby ohydna niewola w Państwach południowych w inny sposób nie mogła być zniesiona. Petycyja ta spowodowała straszne zaburzenie w izbie. Wniesiono najzapałczywsze oskarżenia przeciw panu Adams o zbrodnię stanu, żądano jego wykluczenia. Zacięte rozprawy, które od trzech aż do czterech dni trwały, tém się skończyły, że wniosek: aby podanie to na stole złożone było, 100 przeciw 90 głosom odrzucono.

Miasto Cincinnati (*Ohio*), jak to już w przeszłej Gazecie donieśliśmy, było widownią za burzenia, które dla przyczyny, z jakiej powstało, na uwagę zasługują. W tém mieście istniały prywatne banki, które na własną odpowiedzialność wydawały w wielkiej masie, banknoty na małą kwotę. Nowo zapadłym wyrokiem sądu sprawiedliwości w *Ohio* unieważniono noty tych i innych przez rząd niepotwierdzonych banków. Gdy jednak mnogość w obieg przez nie puszczonej papierowej pieniędzy, była bardzo znaczna, przeto jeden z pomiędzy tych banków *Miami Exporting Company* na dniu 10go lutego w wieczór zrobił spis wszystkich swoich papierów, a drugi pod nazwiskiem Cincinnati zamknął na dniu 11go zrana swoje biuro. Ponieważ te banki wypłacać zaprzestały, przeto oburzony tłum ludu uderzył najprzód na bank Cincinnati, potem na *Miami Exporting Company*, a dalej na banki wekslowe pp. Bates i Lougen. Burzycielami pokoju byli po większej części Holendrowie, którzy, przez mactwo tych banków najwięcej utracili. Wyłamali sklepy, zabrali pieniądze gotowe i banknoty, spustoszyli wszystko, co im się pod rękę nawinęło, lub wyrzucili na ulice, i z przyozdobionych gmachów pozostały tylko nagie ściany. Policyja nie była w stanie, ani powściągnąć rozruchu, ani też ratować majątku bankierów. Na prędcie ściągnięto nieco wojska, które na tłumy ludu ognia dało; burzyciele pokoju odpowiedzieli również wystrzałami i z obu stron zraniono kilku ludzi. Dopiero przy zbliżającej się nocy uspokoił się rozruch. Gdy się to zamieszanie działo, wielki nacisk był przy innych bankach, które naleyżność wypłacały. Zaś na dniu 12. stycznia natarczywe dobijanie się o wypłatę papierów ustało.

Handlowe i finansowe stosunki Ameryki północnej są w najgorszym stanie. Aby potrzebie zapobiedz, wniósł rząd, jak wiadomo, bil względem wydania 5 milionów rewersów skar-

bowych, który obie izby przyjęły. Zdaje się, że w Pensylwanii kredyt prywatny zupełnie ustał; wezwano banki w Filadelfii, aby swe papiery wymieniali. Bank Girarda, jak i bank w Filadelfii, musiały swoje biura zamknąć.

Portugalija.

W Koimbrze, tym środkowym punkcie char-
tystowskich operacyj, ma w tej chwili Costa
Cabral, wraz z członkami junty z Oporto
przebywać, której członkiem jest także do-
wódca chartystowskiego wojska baron Santa
Maria. Głoszą, że idą do Lizbony, dla uwol-
nienia Królowej z niewoli ministrów. Wojsko
ich liczy teraz około 2000 ludzi; w Lizbonie
jest około 4000, na których jednak w przy-
padku ostatecznym mało polegać można. Utrzy-
mują, że Costa Cabral, nim Koimbrę opu-
ści, rejentem się ogłosi. Wydał on odezwę,
w której oznajmia wojsku, że wnet wyruszy
w pochód ku Lizbonie, aby konstytucyjną char-
tę monarchii w ręce armii złożyć. Jest nie-
wątpliwa, że junta, mieszkający z Oporto i z pół-
nocnych prowincyj, również jak ich wojska,
szczerym są przejęci zapalem dla konstytucyi:
gdy się jednak o niezłomnem i nieodzownem
oświadczeniu Królowej, przeciw temu powsta-
niu dowiedza, prędko ostygnie ich zapal, gdyż
masa ludu sprzykrzyła sobie wszelkie rewolu-
cye i zaburzenia. W każdym przypadku prze-
widzieć można, że w wojsku wielkie zbiego-
stwo nastąpi.

Hiszpanija.

Madryt dnia 12go lutego. Ministery-
jum wyszło zwycięzko z wielkiej próby: 6ty
paragraf wniosku do adresu odrzucono. Para-
graf 7my nie wywołał ważnych rozpraw, lecz
przy roztrząsaniu wniosków do ustawy o nad-
zwyczajnych kontrybucyjach, o nowej taryfie
i tegorocznym budżecie, spodziewają się bu-
rliwych rozpraw.

Tajemne towarzystwa są znowu bardzo czyn-
ne, mianowicie w Barcelonie; a w Mahonie
miało przyjść do walki między mieszkańcami
tego miasta a wojskiem.

Malkontenci rozsiewają różne pogłoski o spi-
sku Chrystynistów i Karlistów, na którego
czczie stoi Cabrera, i którego zamiarem jest
połączenie Królowej Izabeli z synem Don
Carlosa. Odezwy Cabrery miały już na-
dejsz do Madrytu.

Posel tutejszy przy lizbońskim dworze, któ-
ry obecnie tu bawi, aby mieć udział w obra-
dach senatu, otrzymał, jak głoszą, rozkaz, uda-

nia się niezwłocznie na swoją posadę. Nakła-
zano mu oraz, ażeby Królowej Portugalskiej
20000 wojska hiszpańskiego na utłumienie za-
szłego w Oporto zaburzenia ofiarował.

— dnia 12go lutego. Stosownie do
życzenia ministrów przyjęto paragraf, tyczący
się wypadków w Barcelonie, rozprawy zaś nad
innemi punktami adresu wloką się z oporem.
Dopokąd toczył się spór o osoby, posiedzenia
były przepelnione, i zdobywano się na wszel-
kie sposoby wymowy, dla zjednania sobie okla-
sków ludu. Teraz, kiedy idzie li tylko o rze-
czy poboczne, o materyjalne dobro kraju, u-
lepszenie w administracyi i sądownictwie, ław-
ki deputowanych są opuszczone, a na galeryi
jest zaledwie czterech albo pięciu ciekawych
sluchaczy. Pan Campuzano oznajmił wczor-
raj w senacie, że pod względem wypadków,
które zaszły w Portugalii, wezwie ministrów do
oświadczenia się, a pan Marliani wyraził,
iż od ministra prezydenta zażąda niejakich
objaśnień z powodu oświadczenia się pana
Guizota w izbie deputowanych pod wzglę-
dem sprawy pana Salvandego.

Nadeszły dzisiaj wiadomości z Lizbony, do-
chodzą aż do 7. Podług tychże, rozruch char-
tystowski w Oporto nie postępuje bynajmniej.
Dnia 6go podało się ministeryjum do dymi-
syi, którą Królowa przyjęła. Książę Palmel-
la, który przeciw powstaniu się oświadczył,
otrzymał polecenie złożenia nowego ministe-
ryjum. Naradzał się on w tej mierze z wice-
hrabią Sa de Bandeira. Panów Julio
Sanchez, Vieira de Castro, Joa-
quim Antonio de Magalhaes i Jer-
vis wymieniano jako członków nowego gabi-
netu. Z tém mianowaniem zgadzało się stron-
nictwo sprzyjające utrzymaniu konstytucyi z ro-
ku 1838.

Gwardya narodowa w Lizbonie, złożona z sze-
snastu batalionów, zamyśliła stanowczo oprzeć
się rozruchowi w Oporto. Wojsko, którem
junta w Oporto dnia 4. rozrządzać mogła, zło-
żone było z dziewięciu batalionów, każdy po
7 do ośmiu set ludzi. Podług pism lizboń-
skich, wojska stojące na załodze w Lamego,
Viseu i Valenza miały pozostać wierne kon-
stytucyi roku 1838. Słychać było, że i w
Koimbrze też samą konstytucyję obwołano.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Rozprawy parlamentu. Izba wyższa.
Posiedzenie na dniu 15. lutego. Z po-
wodu wniesionego przez lorda Normana
podania o zupełne zniesienie ustaw zbo-
wych, oświadczył lord Brougham, że upo-

datkowanie pierwszych potrzeb życia, jest najgorszym ze wszystkich sposobów pobierania dochodów skarłowych. Zapytał oraz ministrów, ażeby w miejscach targowych, zamieszczonych w spisie tych miast, których ceny targowe były dotąd podstawą obliczenia cen w przecięciu wziętych, ceny pszenicy w ogóle były dotąd niższe, niż w wyżywionych miastach. Lord Ripon, nie potwierdziwszy w nieczin tego zapytania, dał zapewnienie, że przez pomnożenie owęj listy chcą zapobiedz wszelkiemu podstępniemu wpływowi na ustanowienie cen w przecięciu, ale nie uzyskać cen niższych. Ta myśl przewodniczyła przy wyborze miejsc targowych, które do tegoż spisu wciągnięto. Hrabia Radner uczynił uwagę, że, chociażby twierdzenie lorda Ripona było prawdziwe, to jednakże powiększenie spisu wpłynęłoby, jak się zdaje, na пониżenie cen w przecięciu, przeczoby naród poniósł szkodę. W ogólności nie może zaprojektowanej skali pochwalić, gdyż ma w bardzo znacznej liczbie wszystkie te błędy, jakie terazniejszej skali słusznie zarzucają; oszukaństwu zostawia również wolną drogę. Dodał nakoniec, że nie może pojąć, dla czego rząd zaproponował środek, po którym się nic dobrego, to jest żadnej ulgi dla ludu nie spodziewa.

Izba niższa. Posiedzenie na dniu 15. lutego. P. Berkeley zapytał ministra kolonij, czyli rząd zamyśla o zmianie ceł od cukru. Lord Stanley odrzekł, że dla ważności przedmiotu na to pytanie teraz odpowiedzieć nie może.

Pułkownik Fox wspomniął o rozgłoszonej przez gazety wieści, jakoby Cabrera miał od Króla Francuzkiego otrzymać pozwolenie przybycia do Paryża, z czego te dzienniki chcą wyprowadzić związek z kontra-rewolucyjnym planem w Hiszpanii, który ma w kwietniu wybuchnąć, i który, jak głoszą, jest przez rząd francuzki wspieranym. Pragnąłby od rządu wyjaśnienia tej sprawy. Sir R. Peel oświadczył, że rząd nie ma żadnej urzędowej wiadomości, czyli Cabrera do Paryża już przybył, lub czyli tamże przybyć ma; jednak już przez pogłoskę jest o tém zawiadomiony. Zamiany, dla jakich Cabrera ma być do Paryża powołanym, są mu całkiem niewiadome.

Komodor Napier zapytał, czyli Sir R. Peel nie zechce rozporządzić, ażeby w archiwach ambasady w Konstantynopolu, poszukano instrukcyj, które angielskim pełnomocnikom pod względem odwrotu wojsk egipskich dane były. Sir R. Peel odrzekł, że wyda stosowne do tego rozkazy; gdyby się znalazły, przed-

łoży je natenczas, jeżeli to za dobre uzna. Miano to zagadnął go dalej komodor Napier, czyli minister instrukcyje generała Stopforda w kopii lub w oryginale izbie przedłoży (Śmiech.) Sir R. Peel uchylił się na tenraz od odpowiedzi. *Wielki orbił. Inwazyo*

Po oświadczeniu p. Smitha O'Briena, że, gdy wydział izby zajmie się obradami nad ustawą zbożową, on wniesie projekt, aby przywóz pszenicy z kolonij angielskich do Anglii opłacie tylko jednego szyl. podpadał, rozpozczęto odroczone rozprawy nad temiż ustawami. Sir W. Clay mówił przeciw wnioskowi ministeryalnemu. Ganił szczególnie to, że Sir R. Peel o wpływie przepomniął, jaki ustawy zbożowe na będące w obiegu pieniądze wywierają. Wszakże wszyscy zajmujący się interesami są tego zdania (o czem też i minister bardzo dobrze wie), że ustawy zbożowe na obieg pieniędzy zgubnie działały, i że co do mniejszej lub większej wartości będących w obiegu pieniędzy, wywołały owe chwiania się i zmiany, które tak bolesnych klęsk były przyczyną.

P. Ormsby Gore, bogaty posiadacz dóbr, okazał, że na jedną głowę w kraju przypada rocznie 5 szyl. i 9 penc. podatku według terazniejszych ustaw zbożowych, która to kwota wyrównywa cenie jednego kwarteru wziętej w przecięciu, gdyż razem licząc w przecięciu i dorosłych i małoletnich, przypada na każdą głowę jeden kwarter pszenicy do zużycia. Podatek ten jest tak mały, że nawet wyrobnikowi nie jest uciążliwym; przeto oświadcza się za ruchomą, a jest przeciwnym stałej skali, któraby rolnictwo do upadku przywiodła. — Mowy, które tegoż wieczora miały, krążyły około jednego przedmiotu. *1000 sz. 200*

Demonstracyje przeciw projektowi Peela o ustawach zbożowych, trwają ciągle w miastach fabrycznych; zdaje się jednak, że powszechnie nie są podzielane. Również i w Manchesterze pospólstwo spaliło *in effigie* Sir R. Peela. Tamże, jakoteż i w Glasgowie, Nottingham, Bradford, Wigan, Hastings, jak i w innych miejscach odbyły się zgromadzenia przeciw ustawom zbożowym; i przyjęto uchwały przeciw tymże ustawom i przeciw ministeryjum.

Sprawa o okręcie *Creole* tak rozstrzygnięta została, jak się tego po oświadczeniach w izbie wyższej spodziewać było można. Rząd wydał rozkaz do gubernatora Bahamy, aby 19 uwięzionych niewolników na wolność puszczono. Lord Aberdeen zawiadomił izbę wyższą o tém rozporządzeniu. *1000 sz. 200*

Czytamy w dzienniku *Globe* z dnia 14. lu

tego o wniosku do ustawy zbożowej: Sir R. Peel, który mniemał, że ma dość siły, aby wszelkiej potęgę czoło stawić, z trwogą teraz oczekuje wypadku swojego wniosku, po którym się spodziewał, że zdoła utrzymać wszelkie ograniczenia, które tamują regularne zaopatrzenie ludu w żywność i niezbędne potrzeby. Dziś zwołał zgromadzenie torysów z izby niższej, którym swoje przykre położenie i swoje obawy przedstawić zamyśla. Na tej konferencji chce się przekonać, jak dalece na pomocy członków parlamentu polegać może, oraz do szczerzej zgody tą pogroźką zniewolić, że z odrzuceniem jego planu, z rządu wystąpi.

Podług dziennika *Morning-Herald* mają być wymieniane dla przebicia na inny stępel wszystkie będące teraz w obiegu *souveraindory*, to jest czerwone złote, mające po 20 szyl. wartości. Dla oszukaństwa porobione i pośledniejszym metalem pozwalane dziurki w tych monetach, tudzież inne sposoby umniejszenia ich wartości, rzuciły na nie tak wielkie podejrzenie, że urząd menniczy uznał to przebicie za nicodzwonne. Spodziewać się należy, iż wynajdzie jakowyś środek, aby na przyszłość rzeczonemu oszukaństwu zapobiedz.

Francya.

Paryż dnia 18. lutego. Naznaczony termin do ratyfikacji traktatu względem przetrzasanania okrętów, kończy się, jak wiadomo, z dniem 20. t. m. Utrzymują, że p. Guizot wniósł o przedłużenie tego terminu i o rozpoczęcie nowych układów dla zmodyfikowania niektórych artykułów. Rząd francuzki mając na względzie zdanie, które izba deputowanych wyraziła, chce, aby oznaczone miejsce na morzu, wolne od przetrzasanania okrętów, i nadal od tegoż przetrzasanania wolnemi pozostały, i aby wydawanie mandatów krążącym po morzu okrętom, ograniczono. Na co lord Aberdeen miał imieniem Anglii odpowiedzieć, że rząd angielski chętnie się skłania do przyzwolenia dla Francji na jakąbądź zwłokę czasu, jakiejby zdanie izby deputowanych wymagało, ale nie może się przychylić, aby już ukończone układy na nowo rozpoczynano, i aby podpisany już traktat w czemkolwiek zmodyfikowano.

— dnia 19. lutego. Upřednie roztrząsanie ustawy o kolejach żelaznych odbyło się w biurach na dniu wczorajszym. Jednogłośnie uznano potrzebę, założenia co rychlej kolei żelaznych; ale co do szczegółów przedłożonego przez p. Teste planu, były bardzo podzielone zdania. Obawiają się, że zawikłane

wymagania miejscowych interesów wykonanie tego tak ważnego planu utrudnią, a może nawet i zamiar założenia kolei żelaznych w sposób tym projektem oznaczony udaremnią. Każdy niemal deputowany zastrzega dla swoich wyborców jakiś przywilej, a wiadomo, jak trudno kierować masami, gdy samolubne mają dążenia. Najpięrszą pobudkę do zakładania kolei żelaznych w tém upatrują Francuzi, że ościennie państwa w użytkowaniu tego komunikacyjnego środka ich wyprzedziły. Bolesnym jest dla nich, że ich kolęj żelazna dotychczas tylko na 500 kilometrów się rozciąga, gdy w Niemczech ma 6000, a w Anglii 10,000 kilometrów.

Już żadnej nie masz wątpliwości, że Cabrera obecnie w Paryżu bawi, i częste narady z naczelnikami karlistów miewa. Na dniu 17. b. m. miał się lord Cowley udać do pana Guizota z żądaniem, aby nie cierpiano w Paryżu człowieka, który oczywiście Hiszpaniją znowu zaburzyć zamyśla. *Constitutionnel* wyraża swoje zadziwienie, że francuzkie ministerjum w rządowych pismach nie zaprzecza rozsianej po Francji, Anglii i Hiszpanii pogłosce, jakoby w Paryżu nowe przeciw Espartero wi knowano spiski. Pomienione pismo wyraża się wten sposób: O spisku nie można ani wątpić. Zewsząd mamy na to dowody. Wychodźcy, będący stronnikami Krystyny, którym się ostatnią razą zamachy nie powiodły, przekonali się, że sami nie zdołają obecnego w Hiszpanii rządu obalić; postanowili przeto, połączyć się ściśle z karlistami, i to połączenie miało już nastąpić. Plan sprysiężonych jest niemal następujący: Najstarszy syn Don Carlosa ma młodą Królowę Izabellę zaślubić; tym końcem ma na wiosnę wybuchnąć powstanie w Hiszpanii. Przebywający we Francji wychodźcy hiszpańscy, tak krystyniści jak karliści, mają przekroczyć granicę hiszpańską, dla zaburzenia prowincyi. Biskajskie prowincyje mają ogłosić Don Carlosa i swoje swobody (*fueros*), a reszta Hiszpanii ma powstać pod chorągwią rzyczypospolitej. Hasłem do tych zaburzeń ma być zamordowanie Espartera. Cała ta sprawa jest teraz za nadto dobrze znana, aby się powieść mogła. Nie zdziwi nas to jednak, gdy za miesiąc na wielu punktach Hiszpanii do rozlewu krwi przyjdzie, gdyż jesteśmy przekonani, że wychodźcy hiszpańscy z ostatnich klęsk swoich nie wzięli nauki.

Messenger zawięra co następuje: Drogą nadzwyczajną nadeszła do Lizbony wiadomość przez Madryt, że municypalność portugalskiej

stolicy po zaskłém zaburzeniu, domagała się na dniu 10. b. m. przywrócenia konstytucyi Dom Pedra, i że Królowa na to zezwoliwszy, mianowała księcia Terceira prezydentem rady i ministrem wojny. — Gazeta madycka *Patriot* oświadcza, że rząd hiszpański jest na każdy wypadek przygotowany; jest jednak nadzieja, że stosunki między oboma narodami przez owe wypadki żadnym nie ulegną zmianom, skoro tylko rząd portugalski żadnych intryg w Madrycie wspierać nie będzie.

Wniosek do ustawy o zaciągu 80,000 ludzi z klasy roku 1842 przedłożono deputowanym dnia 14. b. m. Minister wojny zaproponował, by utrzymać zasadę wolnego i bezpośredniego rozrządzania wojskiem lądowem, a przez to samo uzyskać prawo do korzystania z wniosku pod względem wojska odwodowego. Następnie zażądał minister, podobnie jak na ostatniem posiedzeniu, pełnomocnictwa, aby mógł zaciągnąć klasy z roku 1841 przyspieszyć. Nadmieniony wniosek do ustawy rozbiórany będzie w biurach tego tygodnia.

Romisya budżetu ukonstytuowała się. Mianowała pana Lacave - Laplagne swym prezydentem, a pana Felixa Real sekretarzem.

Romisya mająca polecenie zajmowania się rozpoznaniem wniosku do ustawy o kredytach uzupełniających i nadzwyczajnych, otrzymała część dokumentów, o które się u każdego ministra dla poparcia różnych żądanych kredytów upominała. Rozpocznie ona znowu w biurach izby swe prace, skoro rozpoznanie wniosku do ustawy o kolejach żelaznych ukończy.

Arabia Pozzo di Borgo, były rossyjski ambasador przy dworze francuzkim, po długiej chorobie umarł dnia 15. lutego w 78. roku życia swego.

Ajent rządu hiszpańskiego Don Borricón Ortigoza, przybył do Paryża z poleceniem od Espartera.

Dziś przybyły nowsze wiadomości z Algieru z d. 5. lutego, które jednakże o wyprawie generała Bugeaud jeszcze żadnych bliższych szczegółów nie zawierają. Stota przeszkodziła generałowi wyruszyć z Oranu; myślano, że dopiero w ostatnich dniach stycznia ku Tlemzenowi w pochód wyruszy.

Państwo Papięzkie.

Według wiadomości z Rzymu pod dniem 7. lutego, odbyło się wczoraj, jako rocznicę koronowania Jego Świątobliwości, w kościele ś. Piotra solenne nabożeństwo, poczem Ojciec Święty przyjmował życzenia wysokiego duchow-

wieństwa, szlachty i urzędników Państwa. Miasto było przez dwa wieczory, jak zwykle, oświetlone, a pomiędzy ubogich rozdano podostatką chleba i jałmużnę.

Turecja.

Wiadomości z Konstantynopola pod dniem 2. lutego donoszą, że angielski ambasador Sir Stratford - Canning był na posłuchaniu u Jego Sułtańskiej Mości na dniu 27. z. m., przyczem miał zaszczyt wręczyć temuż monarchce listy zawierzytelniące.

Na dniu 29. z. m. w nocy wybuchnął ogień w Galacie, jednak za pomocą władz tureckich i wojska z ces. król. brygu *Montecuculi*, i z francuzkiego brygu *Bougainville*, został wkrótce ugaszony; dwa tylko domy stały się pastwą płomieni. — Stan zdrowia w stolicy jest ciągle zadowolający; także wiadomości z Erzerum są coraz pomyślniejsze. Zaś niedaleko Bajrutu, jedna osoba zapadła na chorobę morowego powietrza, wskutek czego osoby przybywające z Syrii pięciodniowój kwarantannie poddać się musiały.

Grecya.

Bawarskie pisma z Aten donoszą pod dniem 3go lutego: Mianowanie p. A. Maurokordat o nadzwyczajnym posłem przy Wysokiej Porcie już nastąpiło. Mięwa on teraz częste narady z ministrem spraw zagranicznych p. Rhizos i z innemi ministrami i wkrótce się uda na swoją posadę. Zresztą panuje tu w świecie politycznym zupełna cisza. Bank grecki zapowiedział na dzień dzisiejszy otworzenie swoich czynności, Ministerjum naradza się nad budżetem, który wkrótce ma być ogłoszonym. —

Nowiny lwowskie.

Galicyjskie Towarzystwo muzyczne wyprawiło w poniedziałek dnia 28. lutego wielki koncert w wiejskiej sali ređutowej. Występowali w nim sami amatorowie, chcąc złożyć dowody gorliwych swych starań w sztuce muzycznej, która pod okiem Towarzystwa, jak to z ćwiczeń i koncertów widzimy, pięknie zakwitła i świetne już wydała owoce. Koncert ten rozpoczął się uwerturą z opery Rossiniego: *»Wilhelm Tell«*, poczem Jpanna Ambros odśpiewała wybornie arję z opery Donizettego *»Lucia di Lammermoor«*. Jpanna Herdliczkówna odegrała na fortepianie z wielką precyzją, fantazyję i waryjacyję na temat p. Procha: *»Das*

Alpenhorn kompozycji p. Fesca. Prócz tego popisywali się pp. Proch i Jachimowski waryjacyjami koncertowemi na dwoje skrzypców, układu Maurera. W tym koncercie dał się słyszeć także śpiewak włoski p. G. A. David, najprzód w arii Pacciniego, a potem w duecie z opery Riccego: *Chiara di Rosenberg*, który razem z panem Ruff odśpiewał. Wieczorną tę zabawę zakończyła uwertura z opery Auber: *Czarne Domino* na sześciu fortepianach przez dwanaście osób, to jest: sześć panien i sześciu mężczyzn wykonana. Nowe to zjawisko muzyczne żywe pozyskało oklaski. Jego Król. Mość Arcyksiąże z dostojnym swym Synowcem i wiele znakomitych osób zaszczyliło koncert ten swą obecnością.

Aktorowie sceny niemieckiej przedstawia w sobotę t. j. dnia 5. marca na dochód pańi Bergmanowej, w przekładzie niemieckim, nową komedię Skribego, pod nazwiskiem: *Une chaine*. Sztuka ta z największym upodobaniem przyjęta była po wszystkich teatrach francuzkich. Zaraz po wyjściu doczekała się trzech wydań w oryginalo i dwóch tłumaczeń niemieckich. Spodziewamy się, że przekład tej sztuki wkrótce i w polskim języku ujrzymy.

— † —

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondeneyi prywatnej.)

Sanok, dnia 26. lutego. Na jarmarku w Jaćmiérzu, odbytym dnia 21. i 22. b. m., było do 700 wołów; najdroższe (których parę po 43 cetn. szacowano) sprzedane zostały para po 230 zr. m. k., i tak coraz niżej aż do 75 zr. m. k. Wogóle ceny były niskie i gorsze niż na ostatnim jarmarku w Bukowsku; kupca było dosyć i wszystkie woły sprzedano, ale cóż kiedy nie jednemu za wypas, tylko obornik w całym zysku się został. Ikmiotek zmuszony jest dla niedostatku paszy, rogaciznę swoją zbywać, i to o 6 do 8 zr. m. k. taniej, niżli gosamego w jesiени kosztowała. — Nierogacizna bardzo teraz popłaca, gdyż kupcy węgierscy ubiegają się za wieprzami po wszystkich miasteczkach. Zresztą nie masz tu żadnego handlu, wyjawszy w Dukli, gdzie piękna pszenica płaci po 11 zr. do 11 zr. 30 kr. w. w. i dokąd już tysiące korcy sprzedano. Po miasteczkach sprzedają korzec żyta po 3 zr., jęczmienia 6 zr. do 6 zr. 30 kr., owsa 2 zr. do 2 zr. 30 kr., ziemniaków 1 zr. do 1 zr. 9 kr. w. w. Okowitę 30-

stopniową płacą w wielkiej przedaży garniec po 50 do 56 kr. w. w., a na wyszynk po 1 zr. 6 k. w. w. — Wydatek tegorocznych ziemniaków jest bardzo dobry; — zapasy wódki są wcale wielkie, chociaż już kilkadziesiąt tysięcy garnicy do Węgier sprzedano.

Tarnopol, dnia 27. lutego. Mimo że zakupywanie pszenicy dla Gdańska już w naszej okolicy ustało, jednakże piękna pszenica zawsze jeszcze popłacać nie przestaje; i tak na potrzebę miejscową i okolicy jakoteż i dla Lwowa dają tu za korzec 8 zr. w. w., a za pośledniejszą, mniej, według jakości. Korzec jęczmienia 5 zr., hreczki 3 zr., owsa do 3 zr. w. w. Na żyto nie ma odbytu, i tylko po 4 zr. w. w. za korzec dostać można.

O wódce powiedzieć możemy, iż przestała być artykułem handlu, — bo i pokupu nie ma, i cena nizka, 13 kr. m. k. za garniec szumówki.

O widokach na wiosnę, nie jeszcze powiedzieć się nie da; jużto pszenica obiecuje i nadal dobrze, bo ją w tym roku wykupiono. — I jare zboże zdaje się iż przy wyprzedazy oziemego, bardziej będzie popłacało. — W innych artykułach nie zanosi się na podniesienie cen; tylko jeden potaż dobrze stoi.

Biała, dnia 26. lutego. Ceny zboża i innych produktów są następujące: korzec pszenicy 6 do 7 zr., żyta 4 zr. 15 kr. do 4 zr. 30 kr., jęczmienia 3 zr. 30 kr., owsa 1 zr. 30 kr. m. k. Garniec okowitę 30stopniową 30 kr. m. k. Cetnar miodu z woszczynami 15 zr., patoki 12 do 13 zr., łożu w wantuchach 20 do 21 zr., kopru 8 zr., kminu 6 zr., lnu czesanego 14 do 15 zr., konopi czesanych 9 do 12 zr., potażu 8 do 9 zr., oleju lnianego 20 zr., oleju konopnego 17 do 18 zr., nasienia koniczyzny 18 do 19 zr. m. k.

Za *fracht* od cetnara płaci się: do Wiédnia 1 zr. 30 kr., do Pragi 1 zr. 30 kr., do Berna 1 zr. 6 kr., do Ołomuńca 1 zr. m. k., do Wrocławia 28 sr. gr. pr., do Lwowa 1 zr. 48 kr., do Stanisławowa 3 zr., do Czerniowiec 3 zr. 12 kr., do Brodów 2 zr. m. k.

TEATR POLSKI.

Jutro (po raz drugi): *Umarli i żywi*, wielki dramat w 5 aktach, przez Józefa Korzeniowskiego oryginalnie napisany.

Dodatek nadzwyczajny do Nru 27. Gazety Lwowskiej.

(586)

DONIESIENIA LITERACKIE MUZYKALNE I ARTYSTYCZNE.

w księgarniach

JANA MILIKOWSKIEGO,

w e

LWOWIE, STANISLAWOWIE I TARNOWIE

dostać można:

(Cena w monecie konwencyjnej.)

Eine für Jedermann empfehlenswerthe Schrift ist:

**Die Kunst ein gutes Gedächtniß
zu erlangen,**

auf Wahrheit, Erfahrung und Vernunft begründet.
Zum Besten aller Stände und aller Lebensalter.

Herausgegeben von

Dr. Hartenbach.

8. broch. Preis 10 Sgr. 30 fr. C. M.

Zur Empfehlung dient, daß in kurzer Zeit zwei Auflagen davon abgesetzt wurden, und jetzt die dritte verbesserte Auflage erschienen ist.

Als bestes Bildungs-, Gesellschafts- und Unterhaltungsbuch können wir jungen Leuten empfehlen:

 Galanthomme,

oder

der Gesellschafter, wie er sein soll.

Eine Anweisung, sich in Gesellschaften beliebt zu machen, und sich die Gunst der Damen zu erwerben. Ferner enthaltend: 40 musterhafte Liebesbriefe, — 28 poetische Liebeserklärungen, — eine Blumensprache, — eine Farben- und Zeichensprache, — 24 Geburtstagsgedichte, — 40 declamatorische Stücke, — 28 Gesellschaftslieder, — 30 Gesellschaftsspiele, — 18 belustigende Kunststücke, — 24 Pfandverklungen, — 93 verfängliche Fragen, — 30 scherz-

hafte Anekdoten, — 22 verbindliche Stammbuchserse, — 80 Sprüchwörter, — 45 Toaste, Trinksprüche und Kartenorakel.

Herausgeg. von Prof. S... t.

8 broch. Preis 25 Sgr. 1 fl. 15 fr. C. M.

Dieses Buch enthält Alles das, was zur Ausbildung eines guten Gesellschafters nöthig ist, weshalb wir es zur Anschaffung bestens empfehlen, und im Voraus versichern, daß Jedermann noch über seine Erwartung damit befriedigt werden wird.

(Für Buchbinder und die es werden wollen.)

(53) Anweisungen in der

Buchbinderkunst.

Bestehend in Vorfertigung verschiedener Schnittfarben, Marmorirung der Papiere und des Leders, — Vergoldungskunst mit und ohne Grundirung, — Behandlung des frischen Bücherdrucks, — Die Vorfertigung von Globen, — schwarzem Schreibpergament und Kunstfaden aus Sägespähen.

Ein Rathgeber für Buchbinder-Gehülfen und Lehrlinge. Herausgeg. von **Fr. Brosenius.**

8. broch. Preis 10 Sgr. 30 fr. C. M.

Ein für Jedermann nütliches Buch ist:

**Sammlung und Erklärung
von (6000) fremden Wörtern,**
welche in der Umgangssprache, in Zeitungen und Büchern oft vorkommen. 5te verbesserte Auflage.

Von J. Wiedemann.

Preis 12½ Sgr. 38 fr. C. M.

(Dem Kauf- und Handelsmann ist zu empfehlen:)

Rechnungs-Vorthelle

für die verschiedensten Verhältnisse des kaufmännischen, Geschäfts- und bürgerlichen Lebens,

verbunden mit 28 algebraischen Aufgaben — und einer Tabelle zur Erklärung der Münzen, Gewichte, Maassen und Zahlenbenennungen.

Vom Professor Kerndörfer.

120 Seiten. 8. broch.

Preis 15 Sgr. 45 Kr. C. M.

Briefsteller für Kleidermacher, oder
Der gebildete

Kleidermacher

als Geschäftsmann,
wie er sein soll.

Enthaltend: Eine Sammlung von Musterbriefen, — Anweisungen zu Rechnungen, Lehr- und Miethkontrakten — und ein Verzeichniß, in Rechnungen oft vorkommender Wörter, welche häufig falsch geschrieben werden.

Zum Selbstunterricht bei den vorkommenden schriftlichen Arbeiten.

Herausgegeben von

F. Dietrich.

8. broch. Preis 10 Sgr. 30 Kr. Con. Münze.

An Freunde des Schönen

und an Alle überall, welche Gutes
wollen fördern helfen.

Die vier, in Zeichnung und Stahlstich meisterhaft ausgeführten, Kunstblätter:

**Moses kommt von Sinai;
Die Erfindung der Buchdrucker-
kunst;**

**Kaiser Konrad nimmt das Kreuz;
Das Vehmgericht**

zieren das erste für sich selbstständige Heft des von einer Gesellschaft herausgegebenen „**Historisch-
biographischen Universum**“ mit sei-

nem blühenden Texte. Indem die unterzeichnete Buchhandlung dazu sich erbietet, dieses Heft noch im ersten Subscriptionspreis von 24 Kr. oder 6 Sgr. zu liefern, darf man im Voraus dessen versichert seyn, daß die verehrl. Käufer den Preis bei solchem Aufwand an Eleganz und Zweckmäßigkeit nur dann werden begreifen können, wenn sie die Unterstüßung einer

**Gesellschaft hoher und verdienstvoller
Gönner und Beförderer des Guten
und Schönen, für alle Volksklassen
Erfreulichen,**

die nach pekuniärem Gewinn nicht zu trachten haben, wahrnehmen.

§ Die bei uns wieder eingetroffenen Exemplare sind von ganz neuen Stichen, welche man anfertigen lassen mußte, weil nach abgesetzten 14,000 Exemplaren (innerhalb 2 Monaten) der ersten Auflage, weitere Abdrücke nimmer gemacht werden konnten, sollten sie anders nicht schwächer ausfallen.

Wer den Text etwa besonders einbinden lassen will, dem ist in den Stahlstichen allein

**für 24 Kr. oder 6 gr. (!) eine werth-
volle Zimnierzierde geworden, vielmahl
wohlfeiler als hätt' er diese Blätter
in einer mittelmäßigen Lithographie
acquirirt.**

Zum Ueberfluß bemerken wir, daß wer nur entfernt seine Erwartungen nicht ganz sollte befriedigt finden, dieses Heft uns ohne Anstand wieder zurückgeben darf, da, wie die Gesellschaft sich ausspricht, ihr Ziel das sie bei Verbreitung dieses Kunstwerkchens sich vorgesetzt, ganz verfehlt wäre, wenn nicht jeder Empfänger selbst an dessen Besiz Freude haben könnte!

In J. Scheible's Buchhandlung in Stuttgart ist erschienen und in allen Buchhandlungen zu haben:

Neuer Wunder-Schauplatz

der Künste und interessantesten Erscheinungen im Gebiete der Magie, Alchymie, Chemie, Physik, Geheimnisse und Kräfte der Natur, Magnetismus, Sympathie und verwandte Wissenschaften.

Nach den Aufschlüssen der bekanntesten Forscher von **Theophrastus Paracelsus** an bis auf die neueste Zeit, volksthümlich bearbeitet von

J. M. M. Poppe,

Professor an der Universität Tübingen u. s. w.

**Sechs Bände
mit einer Menge Abbildungen.**
Preis 3 Rthlr.